

Política | Actualitzat el 09/03/2020 a les 09:40

La via «eficaç» del 100.2: els presos comencen a treballar fora de la presó

Els presos polítics s'acullen a aquest article del reglament penitenciari malgrat l'oposició frontal de la Fiscalia

Forcadell, Bassa i Cuixart han començat a sortir de la presó | ND

Cinc mesos després de la sentència del procés, els presos estan començant a sortir durant unes hores de la presó per treballar, fer tasques de voluntariat o cuidar de familiars, d'acord amb l'aplicació de l'article 100.2. El primer va ser Jordi Cuixart per treballar a la seva empresa i després ho han anat fent la resta. Aquest dilluns ha sortit Josep Rull per treballar als serveis jurídics de la Mútua de Terrassa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197747/rull/surt/lledoners/anar/treballar/serveis/juridics/mutaterrassa>) i en els pròxims dies ho farà Jordi Turull, l'únic pres que encara no ha sortit amb aquest article.

L'article 100.2, previst a la normativa penitenciària, permet combinar elements del segon i tercer grau. A la pràctica, facilita que els presos puguin sortir dels centres penitenciaris durant unes hores al dia. No és un benefici ni suposa la llibertat dels presos, com s'encarreguen de remarcar les defenses dels líders independentistes empresonats, sinó que és una manera de complir les penes d'entre nou i tretze anys imposades pel Tribunal Suprem.

Cada any a Catalunya hi ha més de 400 interns a qui se'ls aplica aquest article i, en el cas dels

líders independentistes, s'ha mostrat com la via més àgil per sortir de la presó. Malgrat les reticències de la Fiscalia, que fins ara està presentant recurs a totes les opcions que facin més digeribles les penes de presó. Ha recorregut els permisos de 72 hores de Sànchez i Cuixart i, en el cas del líder d'Òmnium, fins i tot ha apel·lat a l'Audiència de Barcelona que s'haurà de pronunciar en última instància.

[noticia]197658[/noticia]

Oposició de la Fiscalia, aval de la jutge

En el cas del 100.2, el ministeri públic també s'hi oposa i considera que és un tercer grau encobert que no té per objectiu facilitar la reinserció dels presos a la societat. Un cas controvertit va ser el de Raül Romeva, que la Fiscalia va argumentar que les seves sortides de la presó tenien "certa similitud" amb la feina que feia com a conseller d'Exterior. Entre els arguments per impedir les sortides de la resta de presos, el fiscal continua dient que no es penedeixen dels fets i no s'han acollit a programes de tractaments específics per al delictes de sedició.

Ara com ara, el jutjat de vigilància penitenciària només s'ha pronunciat en el cas de Cuixart pel que fa a l'aplicació del 100.2.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/197658/jutge/contradiu/fiscalia/autoritza/cuixart/surti/preso/treballar>) La jutge és especialment dura amb la Fiscalia i li recorda que la normativa penitenciària no obliga l'intern a penedir-se o declarar-se culpable dels fets pels quals ha estat condemnat. En la mateixa línia, diu que Cuixart presenta "un nivell de risc baix" de reincidència o trencament de la condemna, que "reconeix" els fets provats a la sentència, "assumeix les conseqüències dels seus actes" i ha participat dels programes de tractament individuals i en grup".

"El pensament de l'intern és legítim i forma part de programes de diversos partits polítics a Catalunya que no són inconstitucionals", diu la magistrada. Tot indica que la Fiscalia tornarà a recórrer la decisió de la jutge i portarà la qüestió a l'Audiència Provincial de Barcelona, que serà qui decidirà en última instància. Fins aleshores, els presos podran anar sortint.

El xoc inicial entre JxCat i ERC

Tots els presos s'han acollit a l'opció del 100.2,

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/194371/presos/politics/activen/via/article/1002/sortir/lledoners>) que implica necessàriament estar classificat prèviament en segon grau. Això va passar a principis d'any, el 9 de gener, quan el Departament de Justícia -en mans d'ERC- va ratificar la decisió que un mes abans havien pres les presons. El segon grau va provocar discrepàncies públiques entre Junts per Catalunya (JxCat) i els republicans.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/192583/jxcaterc/exhibeixen/diferencies/sobre/segon/grau/dels/presos/politics>) Els primers van criticar la decisió i van reclamar el tercer grau -que implica un règim de semilibertat per als interns- mentre que els segons van demanar respectar el criteri de les juntes de tractament.

[noticiadiari]2/196466[/noticiadiari]

Fonts jurídiques d'ERC neguen que l'opció del segon grau i el 100.2 formi part d'una estratègia política i ressalten que els criteris de les presons són purament tècnics. "Era fàcil de preveure que no hi hauria un tercer grau", assenyalen aquestes fonts, que insisteixen que l'objectiu era sortir "el més aviat possible", encara que sigui només unes hores al dia i havent de dormir a la presó, i això s'ha aconseguit amb el 100.2. Per la seva banda, la defensa de Forn també recorda a **NacióDigital** que l'aplicació d'aquest article no és excepcional, és legal i, en el cas de l'exconseller, està "plenament justificada".

Sobre el paper, aquest article s'emmarca en el programa de tractament individualitzat que té cada intern encaminat a la reinserció i serveix, també, per "preparar" els presos per al tercer grau. El cas dels presos polítics, però, no és un cas habitual, perquè no són interns normals que necessitin un procés de reinserció perquè estan integrats a la societat.

"El Suprem sempre acabarà decidint"

L'opció del 100.2 permet esquivar, en un primer moment, el Tribunal Suprem. La legislació estableix que la decisió sobre els graus penitenciaris pot ser recorreguda al jutjat de vigilància penitenciària que decideix en primera instància i, després, es pot presentar un altre recurs al tribunal sentenciador, és a dir, el Tribunal Suprem. En cas d'un tercer grau inicial, la Fiscalia hauria pogut presentar recurs que, en última instància, hauria arribat fins a l'alt tribunal que hauria tingut l'última paraula.

Un cop classificats en segon grau, la qüestió dels permisos penitenciaris i també del 100.2 queda en mans del jutjat de vigilància penitenciària i de l'Audiència Provincial competent sobre cada presó. El Suprem queda desactivat. Tot i així, fonts jurídiques consultades per aquest diari recorden que l'alt tribunal "sempre acabarà decidint", perquè el dia que les presons concedeixin el tercer grau als presos polítics serà l'alt tribunal qui tindrà l'última paraula en cas de recursos de la Fiscalia. Fins aleshores, o fins que l'Audiència es pronuncii, els presos tindran unes hores al dia per sortir de la presó.